

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.008.01.2023

**Pan
Lech Sprawka
Wojewoda Lubelski**

ul. Spokojna 4
20-914 Lublin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola P/23/061 – Zapewnienie obywatelom miejsc schronienia w budowlach ochronnych na wypadek wystąpienia zagrożenia

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie, ul. Spokojna 4, 20-914 Lublin (dalej: LUW).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Lech Sprawka – Wojewoda Lubelski (dalej: Wojewoda), od 25 listopada 2019 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Zapewnienie warunków umożliwiających prawidłową realizację zadań dotyczących budownictwa ochronnego.2. Zapewnienie wystarczającej liczby odpowiednio utrzymanych i wyposażonych miejsc schronienia i ukrycia oraz przygotowanie się do ich zaopatrzenia w niezbędne środki na wypadek wystąpienia zagrożenia.3. Nadzór i kontrola realizacji zadań dotyczących przygotowania budowli ochronnych oraz prowadzenie ich ewidencji.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2023 (do 27 lipca) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały znaczenie dla przedmiotu kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Dariusz Barej, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/72/2023 z 12 kwietnia 2023 r., nr LLU/128/2023 z 26 lipca 2023 r. (akta kontroli str. 1-4, 556-557)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

LUW był przygotowany organizacyjnie do realizacji zadań dotyczących zapewnienia ochrony ludności na wypadek wystąpienia zagrożenia. W strukturze Urzędu wyodrębniono komórki organizacyjne, którym przypisano realizację zadań dotyczących obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego oraz wyznaczono osoby posiadające wiedzę i kompetencje do realizacji zadań z tego zakresu. Sporządzono roczne plany działania (za 2020 r. i 2021 r.) oraz Plan Obrony Cywilnej Województwa Lubelskiego³, który jednak od 2018 r. nie był aktualizowany. Według „Oceny stanu przygotowań w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej w województwie lubelskim”⁴, sporządzanej corocznie przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego⁵ na dzień 31 grudnia 2021 r., w województwie lubelskim znajdowało się 15 159 budowli ochronnych dla 95 142 osób (tj. dla 4,7% osób zamieszkałych w województwie lubelskim), w tym 40 schronów dla 7346 osób⁶. Z dniem 30 sierpnia 2022 r. – w związku z wejściem ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny⁷ środki finansowe zaewidencjonowane w rozdziale 75414

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 (dalej: ustawa o NIK).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej: Plan OC.

⁴ Dalej: Ocena stanu przygotowań OC.

⁵ Dalej: WBiZK.

⁶ Liczba osób zamieszkałych w województwie lubelskim wg Urzędu Statystycznego w Lublinie na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiła 2 024 637.

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 2305, ze zm.

Obrona Cywilna przeniesiono do rozdziału 75421 *Zarządzanie kryzysowe* i od 1 września 2022 r. wydatki na obronę cywilną ewidencjonowano w tym rozdziale.

W latach objętych kontrolą nie opracowano wytycznych dla powiatowych szefów obrony cywilnej w zakresie realizacji przeglądu istniejących budowli ochronnych i nie utworzono bazy danych budowli ochronnych, co było wymagane w Planach w zakresie działania obrony cywilnej województwa lubelskiego na rok 2020 i 2021⁸ sporządzanych na podstawie § 5 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin⁹. WBiZK nie prowadził ewidencji wymaganej przez § 30 wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju z 4 grudnia 2018 r. w sprawie zasad postępowania z zasobami budownictwa ochronnego¹⁰, pomimo wyznaczenia stanowiska służbowego z zakresem czynności obejmującym zagadnienia budowli ochronnych, w tym prowadzenie ewidencji zasobów budownictwa ochronnego w województwie lubelskim.

W zrealizowanej przez LUW w latach 2020-2022 inwestycji nie uwzględniono budowy miejsc ochrony ludności na wypadek wystąpienia zagrożenia, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹¹, jednak – jak wyjaśnił Wojewoda takie miejsce ochronne ma szansę powstać po wybudowaniu reszty budynków i całkowitym zakończeniu inwestycji na nieruchomości przy ul. Wojciechowskiej 1 w Lublinie. Schron usytuowany w piwnicy LUW był w dobrym stanie technicznym, wymagał niewielkich nakładów w celu przywrócenia do gotowości eksploatacyjnej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹² kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie warunków umożliwiających prawidłową realizację zadań dotyczących budownictwa ochronnego.

Opis stanu faktycznego

1.1. Komórką organizacyjną wyznaczoną do realizacji zadań związanych z obroną cywilną był WBiZK. Do zadań tego Wydziału zgodnie z § 62 ust. 5 Regulaminu LUW należało m.in.:

- 1) prowadzenie spraw wynikających z zakresu działania szefa obrony cywilnej województwa;
- 2) ustalanie zadań, kontrolowanie ich realizacji oraz koordynowanie i kierowanie działalnością w zakresie przygotowania i realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej wykonywanych przez szefów obrony cywilnej powiatów;
- 3) przygotowywanie informacji o realizacji zadań obrony cywilnej w województwie dla Szefa Obrony Cywilnej Kraju. Pracą Wydziału kierował dyrektor przy pomocy dwóch zastępców. W strukturze Wydziału utworzono Oddział Obrony Cywilnej i Logistyki¹³.

Zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności w zakresie obrony cywilnej Dyrektora WBiZK obejmował m.in.:

- 1) prowadzenie spraw wynikających z zakresu działania szefa obrony cywilnej województwa;

⁸ Dalej: Plany działania.

⁹ Dz. U. Nr 96 poz. 850 (dalej: rozporządzenie z 25 czerwca 2002 r.), uchylone z dniem 23 kwietnia 2022 r.

¹⁰ Dalej Wytyczne SOCK.

¹¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 682 ze zm. (dalej: ustawa Prawo budowlane).

¹² Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹³ Dalej: Oddział OCiL.

- 2) przygotowywanie informacji o realizacji zadań obrony cywilnej w województwie dla Szefa Obrony Cywilnej Kraju;
- 3) wykonywanie i aktualizowanie programu doskonalenia (działania) obrony cywilnej.

Sprawy kierowane przez Dyrektora WBiZK poprzez kierownika Oddziału OCiL, były przekazywane poszczególnym pracownikom w zależności od zakresu czynności i kompetencji. Po ich załatwieniu przez pracowników i akceptacji kierownika Oddziału OCiL trafiały do podpisu Dyrektora WBiZK.

W Oddziale OCiL wyznaczono stanowisko służbowe ds. gospodarki materiałowej i budowli ochronnych, do którego zadań należało m.in. prowadzenie ewidencji zasobów budownictwa ochronnego w województwie lubelskim. Pracownicy WBiZK posiadali wykształcenie, doświadczenie zawodowe oraz odbyli szkolenia odpowiednie do wypełniania powierzonych zadań. Po dniu 22 kwietnia 2022 r., tj. po uchyleniu przepisów o obronie cywilnej zawartych w ustawie o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej¹⁴, zapisy w Regulaminie LUW i zakresy czynności nie zostały zmienione. Według pkt II ust. 3 załącznika do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych¹⁵ - aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności powinien być określony dla każdego pracownika.

(akta kontroli str. 294-352, 542-545)

Wojewoda wyjaśnił, że brak dokonania zmian w zakresach czynności pracowników WBiZK i w Regulaminie LUW spowodowany był, powstałym po wejściu w życie z dniem 23 kwietnia 2022 r. ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny stanem prawnym, zgodnie z którym zagadnienia dotyczące obrony cywilnej były regulowane w przepisach już uchylonych, a nie zostały jeszcze wprowadzone w życie ustawą o ochronie ludności. Dotychczasowe zapisy w sposób kompleksowy regulowały zadania obrony cywilnej, co pozwala na realizowanie jej zadań w sensie funkcjonalnym i uzasadnia ich pozostawienie do czasu wprowadzenia nowych regulacji prawnych, np. na podstawie przygotowywanej ustawy o ochronie ludności. Zapis § 62 ust. 5 pkt 3 Regulaminu LUW jest przykładem opisanej ww. luki prawnej, bowiem w chwili obecnej kwestia organów obrony cywilnej nie jest uregulowana.

(akta kontroli str. 401-406)

1.2. Analiza pięciu wniosków¹⁶ o uzgodnienie projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przekazanych przez jednostki samorządu terytorialnego do LUW w celu uzgodnienia, wykazała, że w dwóch przypadkach wnioskodawcy odnieśli się do potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹⁷. W pozostałych trzech przypadkach plany zagospodarowania przestrzennego nie zawierały zapisów dotyczących spraw obronności.

Wojewoda w ramach realizacji obowiązków wynikających z art. 17 pkt 6 lit. b oraz art. 20 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie sformułował uwag dotyczących uwzględnienia przez jednostkę samorządu terytorialnego w miejscowych planach zagospodarowania potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa.

(akta kontroli str. 4-89)

¹⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 372, ze zm., uchylona z dniem 23 kwietnia 2022 r.

¹⁵ Dz. Urz. Ministra Finansów Nr 15 poz. 84.

¹⁶ Do Wydziału Bezpieczeństwa w latach 2020-2023 (I kwartał) wpłynęło łącznie 321 wniosków o uzgodnienie projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (dalej: wnioski), z tego w: 2020 r. – 62, 2021 r. – 116, w 2022 r. – 122, w 2023 – 21.

¹⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 977.

Wojewoda wyjaśnił, że norma wyrażona w art. 1 ust. 2 pkt 8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ma charakter ogólny i opisowy, natomiast elementy obligatoryjne planu miejscowego są wskazane w art. 15 ww. ustawy. Uzgodnienie planu miejscowego przez wojewodę w oparciu o art. 17 pkt 6 lit. b ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym następuje w zakresie odpowiednich zadań rządowych. Zadania wojewody z zakresu obronności i bezpieczeństwa państwa nie oddziałują bezpośrednio na politykę przestrzenną, przeznaczenie terenów, ich zagospodarowanie i zabudowę. Dlatego też wymieniona ustawa wśród organów odpowiednich do uzgadniania planu miejscowego wskazuje właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa (art. 17 pkt 6 lit. b tiret czwarte). W przedmiotowych planach miejscowych nie wystąpiły ustawowe przesłanki uzasadniające odmowę uzgodnienia, dlatego też plany te należało zaopiniować pozytywnie.

W swoich wyjaśnieniach Wojewoda nie odniósł się do ewentualnych przeszkód w realizacji obowiązków wynikających z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dotyczących uwzględniania w miejscowych planach zagospodarowania potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa. Nie podał również, czy brak precyzyjnego wskazania sposobu uwzględniania tych potrzeb mógł mieć wpływ na wykonanie tego obowiązku zgodnie z przepisami prawa.

(akta kontroli str. 407-411)

1.3. 1.4. W latach 2020-2022 LUW realizował jedną inwestycję pod nazwą „Budowa budynku Centrum Powiadamiania Ratunkowego oraz Dyspozytorni Medycznej w Lublinie przy ul. Wojciechowskiej 1”. Inwestycję rozpoczęto 28 sierpnia 2020 r., zakończono 28 października 2022 r. Powstały budynek administracyjno-biurowy został przeznaczony na potrzeby dyspozytorni medycznej, Centrum Powiadamiania Ratunkowego (dalej: CPR) i WBiZK. Budynek sześciokondygnacyjny, niepodpiwniczony, o powierzchni całkowitej – 3566 m² w tym użytkowej 2177 m², kubaturze 14 891,69 m³ i powierzchni zabudowy 628 m².

Analiza projektu budowlanego oraz dokumentacji powykonawczej wykazała, że na etapie projektowania nie uwzględniono budowy miejsc ochrony ludności na wypadek wystąpienia zagrożenia, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo budowlane.

Projekt budowlany w pkt 16 opisu technicznego do projektu architektoniczno-budowlanego określał podstawowe wymagania wynikające z art. 5 ust. 1 ustawy Prawo budowlane jakie musi spełnić projektowany i budowany obiekt, nie zawierał jednak zapisu dotyczącego ochrony ludności w ramach obrony cywilnej. Wymieniał natomiast spełnienie następujących wymagań wynikających z ww. przepisu: bezpieczeństwo konstrukcji, bezpieczeństwo pożarowe, bezpieczeństwo użytkowania, odpowiednie warunki higieniczne i zdrowotne oraz ochrony środowiska, ochrony przed hałasem i drganiami, oszczędności energii i odpowiedniej izolacyjności cieplnej przegród.

(akta kontroli str. 90-131)

Wojewoda wyjaśnił, że celem nadrzędnym realizacji ww. inwestycji było zorganizowanie działalności CPR i Dyspozytorni Medycznej (DM), tj. jednostek odpowiedzialnych za bezpieczeństwo mieszkańców województwa lubelskiego, w możliwie najkrótszym czasie tj. do końca 2022 r. Wybudowanie budynku dla CPR i DM nie kończy działalności inwestycyjnej LUW na tym terenie, w planach jest dalsza zabudowa na terenie nieruchomości przy ul. Wojciechowskiej 1. Podjęto decyzję, że najlepszym w tych okolicznościach rozwiązaniem będzie wybudowanie miejsca ochronnego dla całego zespołu budynków zlokalizowanych na terenie przedmiotowej nieruchomości dopiero podczas realizacji kolejnych inwestycji na tej nieruchomości. Powyższe pozwoliłoby na ostateczne, rzeczywiste określenie

potrzeb LUW w zakresie pojemności osobowej planowanego miejsca ochronnego, wypełniając tym jednocześnie wymagania określone w art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo budowlane, a także w § 2 i 3 wytycznych SOCK, jednocześnie wypełniając dyspozycję art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁸ tj. w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, w sposób umożliwiający terminową realizację zadań oraz w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

(akta kontroli str. 132-136, 546-548)

Wojewoda w sprawie doprecyzowania przepisów prawa dotyczących sformułowania „wymagania obrony cywilnej” oraz wpływu na projektowanie i budowę obiektów budowlanych, wyjaśnił, że jest przedstawicielem administracji rządowej i organem władzy wykonawczej, przestrzega powszechnie obowiązujących przepisów prawa, a w przypadku wprowadzenia zmian w przywołanych powyżej przepisach przez organy władzy ustawodawczej i wejściu ich w życie, oczywiście będzie tych przepisów przestrzegał.

(akta kontroli str. 132-136)

1.5. Zgodnie z § 3 pkt 2 rozporządzenia z 25 czerwca 2002 r., Wojewoda zarządzeniem nr 79 z 8 kwietnia 2014 r. wprowadził do stosowania Plan OC. W latach 2020-2021 LUW na podstawie § 5 ust. 1 rozporządzenia z 25 czerwca 2002 r. sporządzał corocznie (w 2020 r. i w 2021 r.) Plany działania w zakresie obrony cywilnej województwa lubelskiego¹⁹. Nie sporządzano natomiast planów wieloletnich, a także Planu działania na 2022 r., co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 353-377, 391-400, 486-525, 549-553, 556-558)

1.6. Plan OC w zakresie tematyki budowli ochronnych przewidywał procedury postępowania w czasie gotowości obronnej państwa:

a) czasu kryzysu;

- wprowadzenie przedsięwzięć przygotowawczych do naprawy lub modernizacji budowli ochronnych i budowy ukryć dla ludności na obszarach zagrożonych,
- sprawdzenie stanu technicznego budowli ochronnych i ukryć dla ludności oraz usunięcie stwierdzonych niedociągnięć,
- prowadzenie wzmożonej kontroli stanu technicznego budowli ochronnych i ukryć dla ludności zwłaszcza wykorzystywanych jako obiekty użyteczności publicznej, w celu określenia możliwości przywrócenia obiektom funkcji ochronnych,
- budowę ukryć dla ludności,
- doprowadzenie do gotowości techniczno-eksploatacyjnej istniejących budowli ochronnych i ukryć dla ludności,

b) czasu wojny;

- realizację przedsięwzięć w zakresie naprawy lub modernizacji budowli ochronnych i budowy ukryć dla ludności na obszarach zagrożonych lub objętych działaniami zbrojnymi,
- opróżnienie pomieszczeń wytypowanych na zastępcze budowle ochronne i doprowadzenie ich do gotowości techniczno-eksploatacyjnej.

Plan OC m.in. definiował parametry budowli ochronnych: strukturę przestrzenną, mikroklimat, wyposażenie w żywność.

Ostatnia aktualizacja Planu OC (wykazana w rejestrze zmian) została wykonana 21 marca 2018 r. i dotyczyła m.in. budownictwa ochronnego. Zgodnie z zapisem w pkt

¹⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.

¹⁹ Dalej: Plany działania.

8.1. Planu OC, aktualizacji należy dokonywać nie rzadziej niż co dwa lata i każdorazowo, jeżeli zostaną zmienione dane mające wpływ na realizację zadań ujętych w planie, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 353-377, 391-400)

W Planach działania na 2020 r.²⁰ i na 2021 r.²¹, w zakresie budowli ochronnych zaplanowano:

- opracowanie wytycznych w zakresie realizacji przeglądu istniejących budowli ochronnych (odpowiednio punkt VI.13. i VI.14. z terminem realizacji: „wg potrzeb”). Podstawę opracowania tych wytycznych stanowiły w 2020 r. „wytyczne Szefa OC Kraju”, w 2021 r. „decyzje i wytyczne Szefa OC Kraju”, osobą odpowiedzialną za realizację był Dyrektor WBiZK;
- opracowanie bazy danych istniejących w województwie budowli ochronnych (odpowiednio punkt VI.14. i VI.15. z terminem realizacji „po zakończeniu przeglądu”), osobą odpowiedzialną za realizację był w 2020 r. Dyrektor WBiZK oraz szefowie OC powiatów, a w 2021 r. Dyrektor WBiZK;
- nadzorowanie i realizację przeglądów oraz opracowanie bazy danych istniejących w powiatach budowli ochronnych (odpowiednio punkt X.12. i X.10., z terminem realizacji styczeń-grudzień 2021 r., w 2020 r. nie podano terminu), za realizację zadania odpowiadali szefowie OC powiatów na podstawie wytycznych Szefa obrony cywilnej województwa.

Wytyczne dla powiatowych szefów obrony cywilnej w zakresie realizacji przeglądu istniejących budowli ochronnych nie zostały opracowane, nie powstała również baza danych budowli ochronnych w województwie, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 486-525, 549-554)

1.7. Wydatki w rozdziale 75414 Obrona Cywilna w latach 2020-2022 (do 30 sierpnia) wyniosły 544 511,66 zł (plan po zmianach 582 916,65 zł) tego:

- w 2020 – plan po zmianach – 220 000 zł, wykonanie 215 003,41 zł (97,7%),
- w 2021 – plan po zmianach – 335 000 zł, wykonanie 301 591,60 zł (90,3%),
- w 2022 (do 30 sierpnia) – plan po zmianach i wykonanie 27 916,65 zł.

Przyczyną niepełnego wykonania planu w 2020 r. i w 2021 r. były trudności z realizacją części zaplanowanych zadań (szkoleń, remontów, konserwacji) w związku z pandemią COVID-19.

Z dniem 30 sierpnia 2022 r. – w związku z wejściem ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, środki finansowe zaewidencjonowane w rozdziale rozdział 75414 *Obrona Cywilna* przeniesiono do rozdziału 75421 *Zarządzanie kryzysowe* i od 1 września 2022 r. wydatki na obronę cywilną ewidencjonowano w tym rozdziale. Od 1 września do 31 grudnia 2022 r. w rozdziale 75421 wydatkowano 205 983,05 zł (paliwo, zakup części i wyposażenia, przeglądy i konserwacja masztów syren alarmowych, opłaty za energię elektryczną).

W latach 2020-2022 Wojewoda nie udzielał jednostkom samorządu terytorialnego dotacji na dofinansowanie zadań własnych dotyczących obrony cywilnej, czy zarządzania kryzysowego.

W kontrolowanym okresie nie wydatkowano środków finansowych na budowę czy utrzymanie budowli ochronnych. Środki finansowe w rozdziale 75414 (od 30 sierpnia w 75421) w latach 2020-2022 zostały wykorzystane w szczególności na zakup paliwa, części zamiennych i wyposażenia, konserwację syren i systemów alarmowych. Wojewoda wyjaśnił, że wśród przepisów powszechnie obowiązujących

²⁰ Opracowany przez Dyrektora WBiZK, zatwierdzony przez Wojewodę i uzgodniony 31 grudnia 2019 r. z Szefem Obrony Cywilnej Kraju.

²¹ Opracowany przez Dyrektora WBiZK, zatwierdzony przez Wojewodę i uzgodniony 10 marca 2021 r. z Szefem Obrony Cywilnej Kraju.

w latach 2020-2022 nie była regulowana tematyka budowli ochronnych, co przekładało się na brak środków budżetowych na ten cel.

(akta kontroli str. 378-390, 552-553)

1.8. Wojewoda wyjaśnił, że jako przedstawiciel administracji rządowej i organ władzy wykonawczej, przestrzega powszechnie obowiązujących przepisów prawa i w przypadku wprowadzenia aktów prawnych rangi ustawowej oraz stosownych rozporządzeń przez organy władzy ustawodawczej będzie tych przepisów przestrzegał. Stwierdził, że zadania obrony cywilnej po uchyleniu przepisów ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej są realizowane na podstawie innych obowiązujących przepisów prawa, regulujących zagadnienia ochrony ludności, np.: ustawy z 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie²² (art. 22), ustawy z 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym²³ (art. 14), ustawy z 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe²⁴ (art. 83-92), ustawy z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne²⁵ (art. 165 ust. 2). Na podstawie art. 821 ust. 1 ustawy o obronie Ojczyzny, do dnia 23 października 2023 r. pozostaje w mocy rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach²⁶.

(akta kontroli str. 407-414)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności LUW w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie dopełniono obowiązku aktualizacji Planu OC wynikającego z pkt 8.1. tego Planu, który stanowi, że aktualizacji należy dokonywać nie rzadziej niż co dwa lata i każdorazowo, jeżeli zostaną zmienione dane mające wpływ na realizację zadań ujętych w planie. Ostatnia aktualizacja Planu OC WL wykazana w rejestrze zmian została wykonana 21 marca 2018 r. i dotyczyła m.in. budownictwa ochronnego.

(akta kontroli str. 353-377, 391-400)

Wojewoda wyjaśnił, że przyczyną braku przypadającej na 2020 r. aktualizacji Planu OC było zaangażowanie pracowników WBiZK w zwalczanie epidemii Covid-19, przy osłabionych zasobach kadrowych, związanych z Covid-19 (zachorowania i kwarantanna).

(akta kontroli str. 401-406)

2. W LUW nie opracowano wytycznych dla powiatowych szefów OC w zakresie realizacji przeglądu istniejących budowli ochronnych, w wyniku czego nie powstała baza danych budowli ochronnych. Do wykonania wymienionych zadań zobowiązywały opracowane w latach 2020-2021, zatwierdzone przez Wojewodę i uzgodnione z Szefem Obrony Cywilnej Kraju – Plany działania. Nie przeprowadzono również kontroli w ramach nadzoru i realizacji przeglądów budowli ochronnych.

Zgodnie z § 62 ust. 5 pkt 2 Regulaminu LUW (wg stanu obowiązującego w latach 2020-2023), do zakresu działania WBiZK w zakresie obrony cywilnej należało w szczególności ustalanie zadań, kontrolowanie ich realizacji oraz koordynowanie i kierowanie działalnością w zakresie przygotowania i realizacji przedsięwzięć obrony cywilnej wykonywanych przez szefów obrony cywilnej powiatów.

(akta kontroli str. 297-315, 486-525, 542-554)

²² Dz. U. z 2023 r. poz. 190.

²³ Dz. U. z 2023 r. poz. 122.

²⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 1173.

²⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 2625, ze zm.

²⁶ Dz. U. z 2013 r. poz. 96.

Wojewoda wyjaśnił, że przewidziane w Planach działania na 2020 r. i na 2021 r. opracowanie wytycznych w zakresie realizacji przeglądu istniejących budowli ochronnych nie doszło do skutku ze względu na zaangażowanie pracowników WBiZK w bieżące działania związane ze zwalczaniem epidemii choroby Covid-19 od początku 2020 r. i poprzez cały 2020 r. i 2021 r. Był to okres szczególnie wysokiej absencji pracowników, spowodowanej nie tylko chorobą, ale także kwarantanną osób po kontakcie z wirusem Sars-Cov-2. Nadzorowanie realizacji zadań nałożonych na powiaty w normalnym trybie byłoby realizowane poprzez kontrole, jednakże ze względu na stan epidemii w latach 2020-2021 kontrole nie były realizowane z uwagi na obowiązujący stan epidemii i wynikające z niego zalecenia dotyczące dystansu społecznego.

(akta kontroli str. 401-406)

3. W LUW nie opracowano planów działania w zakresie obrony cywilnej (wieloletniego i rocznego na 2022 r.).

Według § 5 ust. 1 rozporządzenia z 25 czerwca 2002 r. szefowie obrony cywilnej województw, powiatów, gmin oraz instytucje, przedsiębiorcy i inne jednostki organizacyjne i społeczne organizacje ratownicze opracowują wieloletnie i roczne plany działania w zakresie obrony cywilnej, które podlegają uzgodnieniu z właściwymi dla swojego terenu działaniami organami obrony cywilnej.

Wojewoda wyjaśnił, że biorąc pod uwagę treść przepisu § 5 ust. 2 rozporządzenia z 25 czerwca 2002 r., należy przy planowaniu wieloletnim uwzględniać zadania stawiane przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju. Szef Obrony Cywilnej Kraju wydając co roku wytyczne do działalności obrony cywilnej uwzględniał jedynie perspektywę kolejnego roku kalendarzowego (z wyłączeniem roku 2021 i 2022, co jednak trudno uznać za perspektywę wieloletnią). Na tej samej zasadzie przydzielane były środki finansowe w kolejnych ustawach budżetowych, w perspektywie jednego roku. Z tego względu sporządzanie planów wieloletnich nie miało oparcia w strategicznych dokumentach planistycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju jako organu właściwego do stawiania zadań szefowi obrony cywilnej województwa ani nie posiadałoby stosownego finansowania. Z uwagi na brak ustalania wieloletnich zadań przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju, stosownie do § 4 pkt 1 ww. rozporządzenia oraz brak finansowania w perspektywie przekraczającej rok budżetowy nie było podstaw do sporządzania planów wieloletnich.

Powodem braku sporządzenia odrębnego planu rocznego na 2022 r. było spiętrzenie zadań wynikające z realizacją ochrony ludności w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie, co spowodowało przesunięcie terminów realizacji zadań obrony cywilnej. Świadczy o tym na przykład przesunięcie terminu do sporządzenia oceny przygotowań w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej za 2021 r. z uwagi na zaangażowanie pracowników administracji rządowej i samorządowej w pomoc uchodźcom z Ukrainy, dokonane przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju w dniu 15 marca 2022 r. Przed sporządzeniem i uzgodnieniem planu działania na 2022 r. przepisy ustanawiające obowiązek sporządzania rocznych planów działania zostały uchylone wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny. Należy również nadmienić, że wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju dotyczące planów działania w 2021 r. i w 2022 r. stawiały te same zadania w perspektywie obu tych lat, bez wskazywania odrębnych zadań do realizacji w 2021 r. lub w 2022 r., dlatego też w warstwie merytorycznej plan działania na 2021 r. zachowywał swoją aktualność również w 2022 r.

(akta kontroli str. 556-558)

OCENA CZĄSTKOWA

W LUW wyodrębniono komórkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację zadań obrony cywilnej. Osoby zatrudnione w WBiZK posiadały wiedzę i kompetencje do realizacji zadań z tego zakresu. Zakresy czynności oraz Regulamin LUW nie zostały

zaktualizowane po 22 kwietnia 2022 r., tj. po uchyleniu przepisów o obronie cywilnej zawartych w ustawie o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Nie opracowano wytycznych dla powiatowych szefów obrony cywilnej w zakresie realizacji przeglądu istniejących budowli ochronnych i nie utworzono bazy danych budowli ochronnych. Plan OC nie został zaktualizowany, nie sporządzano planów wieloletnich. Wojewoda w ramach realizacji obowiązków wynikających z art. 17 pkt 6 lit. b oraz art. 20 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nie sformułował uwag dotyczących uwzględnienia przez jednostki samorządu terytorialnego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa.

OBSZAR

2. Zapewnienie wystarczającej liczby odpowiednio utrzymanych i wyposażonych miejsc schronienia i ukrycia oraz przygotowanie się do ich zaopatrzenia w niezbędne środki na wypadek wystąpienia zagrożenia

Opis stanu faktycznego

2.1. Wojewoda zapewnił stanowiska kierowania zadaniami obronno-mobilizacyjnymi niezbędne do zapewnienia funkcjonowania administracji publicznej, w tym przeznaczone na stanowiska kierowania obroną cywilną oraz dla pracowników Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego (dalej: WCZK) na głównym stanowisku kierowania w stałej siedzibie Wojewody lub w zapasowym miejscu pracy i na zapasowym stanowisku kierowania. Wymienione stanowiska nie były umiejscowione w budowlach obronnych.

Zgodnie z § 10 pkt 1 wytycznych SOCK, w celu zapewnienia ciągłości funkcjonowania organów realizujących zadania ochrony ludności i obrony cywilnej, właściwy terenowo szef obrony cywilnej przygotowuje i zapewnia funkcjonowanie budowli ochronnych przeznaczonych na stanowisko kierowania obroną cywilną i stanowisko kierowania zadaniami obronno-mobilizacyjnymi.

Wojewoda wyjaśnił, że stanowiska kierowania zadaniami obronno-mobilizacyjnymi niezbędne do zapewnienia funkcjonowania administracji publicznej, w tym przeznaczone na stanowiska kierowania obroną cywilną, oraz dla pracowników WCZK będą realizowane na głównym stanowisku kierowania w stałej siedzibie Wojewody lub w zapasowym miejscu pracy i na zapasowym stanowisku kierowania (informacje niejawnie). Również struktura i organizacja personelu pomocniczego Wojewody, przemieszczającego się wraz z nim do miejsc pracy, na stanowiska kierowania stanowi informację niejawną.

Dyrektor WBiZK wyjaśnił, że 11 schronów wymienionych w zestawieniu zbiorczym budowli ochronnych i ukryć znajdujących się na terenie Lublina²⁷, nie zapewnia i nie zapewniało do 22 kwietnia 2022 r. potrzeb w zakresie budowli ochronnych przeznaczonych na stanowiska kierowania obroną cywilną, stanowiska kierowania zadaniami obronno-mobilizacyjnymi, a także WCZK. Wśród obowiązujących przepisów prawa powszechnie obowiązującego brak jest regulacji na ten temat.

[\(akta kontroli str. 401-406, 413-414\)](#)

2.2. Przeprowadzone 12 maja 2023 r. oględziny budowli ochronnej znajdującej się w budynku będącym w trwałym zarządzie LUW, w obecności specjalisty w dziedzinie budowli ochronnych, wykazały, że w piwnicy LUW znajdował się schron kategorii P (tzn. o odporności podstawowej) o powierzchni użytkowej ok. 240 m², ze stropami i ścianami żelbetowymi, zbudowany w latach pięćdziesiątych XX w., przeznaczony dla ok. 180 osób. Posiadał 11 komór schronowych (pomieszczenia

²⁷ Według zestawienia sporządzonego przez WBiZK na podstawie pisma Lubelskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej WR.5253.81.2022 z 4 października 2022 r.

były puste), wyposażony był w: instalację elektryczną, wodociagową, sanitarną i centralnego ogrzewania, wyjście awaryjne z czerpnią powietrza i automatycznym zaworem przeciwwybuchowym, dwoma funkcjonującymi zestawami filtrowentylacyjnymi.

Specjalista biorący udział w oględzinach stwierdził „częściowe przygotowanie badanego obiektu do eksploatacji”, co oznacza, że obiekt po pracach naprawczych i bieżącej konserwacji kwalifikuje się do użytku, a brak stałego wyposażenia ochronowego można w każdej chwili uzupełnić. Według specjalisty, w celu przywrócenia schronu do gotowości eksploatacyjnej należałoby zlikwidować lub przebudować jeden pion kanalizacji sanitarnej, wymienić najbardziej zniszczone elementy układu wentylacyjnego, oczyścić kraty czerpni i filtra wstępnego, naprawić ścianę przy wejściu do schronu uszkodzoną przez wilgoć i pomalować pozostałe pomieszczenia. Budowla poddana oględzinom nie była wykorzystywana na potrzeby stanowiska kierownika obroną cywilną oraz dla pracowników WCZK.

Z protokołów kontroli okresowej²⁸ budynku administracyjno-biurowego, wynikało, że budynek LUW, w którego piwnicy znajdował się schron, był w dobrym stanie technicznym, niezagrażającym ludziom i mieniu, zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.

Wojewoda oraz Dyrektor WBiZK wyjaśnili, że wśród obowiązujących przepisów prawa powszechnie obowiązującego brak jest regulacji na temat budowli ochronnych. Wytyczne SOCK stanowiły wyłącznie akt prawa wewnętrznego, w związku z czym nie przekładały się na zapewnienie finansowania w ustawie budżetowej i inne przepisy prawa powszechnie obowiązującego, a w szczególności na przepisy ustawy Prawo budowlane.

(akta kontroli str. 415-485)

2.3. Oględziny budowli ochronnej przeprowadzone 12 maja 2023 r. wykazały brak wyposażenia tej budowli w środki m.in. typu woda i żywność.

Wojewoda wyjaśnił, że wśród przepisów powszechnie obowiązujących w latach 2020-2022 nie była uregulowana tematyka budowli ochronnych, co przekładało się na brak środków budżetowych na ten cel. Nie było podstaw do podejmowania działań mających na celu przygotowanie się do zaopatrzenia budowli ochronnych w niezbędne środki m.in. wodę i pożywienie. W przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej możliwe jest podjęcie działań przewidzianych w ustawie z 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym²⁹. W szczególności taką możliwość daje przepis art. 26 ust. 4 nakazujący utworzenie rezerwy celowej na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości nie mniejszej niż 0,5% wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

(akta kontroli str. 468-482, 551-554)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności LUW w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W LUW nie było przygotowanych budowli ochronnych na potrzeby kierownika obroną cywilną, stanowiska kierownika zadaniami obronno-mobilizacyjnymi oraz WCZK. W budynku LUW był schron znajdujący się w dobrym stanie technicznym, który w ocenie NIK w sytuacji kryzysowej po stosownym doposażeniu mógłby być wykorzystany na ww. potrzeby.

²⁸ Protokół sporządzony 18 listopada 2021 r. w wyniku kontroli okresowej obiektu budowlanego (dokonywanej raz na pięć lat), na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego, dwa protokoły z kontroli okresowej półrocznej stanu technicznego budynku administracyjno-biurowego na podstawie art. 62 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego przeprowadzonej 25 maja i 6 listopada 2022 r.

²⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 122.

3. Nadzór i kontrola realizacji zadań dotyczących przygotowania budowli ochronnych oraz prowadzenie ich ewidencji

Opis stanu faktycznego

3.1. WBiZK prowadził zestawienia zbiorcze budowli ochronnych (schronów i ukryć) znajdujących się na terenie województwa lubelskiego w formie tabelarycznej, zgodnie ze wzorem określonym w załączniku do wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie opracowywania oceny stanu przygotowań ochrony ludności i obrony cywilnej w województwach. Wymienione zestawienia były jednym z elementów³⁰, które wchodziły w skład Oceny stanu przygotowań OC sporządzanej corocznie przez WBiZK, zgodnie z § 3 pkt 1 rozporządzenia z 25 czerwca 2002 r.

Zestawienia obejmowały liczbę budowli ochronnych z wyszczególnieniem: schronów (w tym wymagających remontu), ukryć, lokalizacji (wolnostojące, w podpiwniczeniach, w zakładach pracy, ogólnodostępne) i formy własności (państwowa, komunalna, spółdzielcza, prywatna, zagraniczna). Według tych zestawień, na dzień 31 grudnia: 2020 r. i 2021 r., w województwie lubelskim znajdowało się 15 159 budowli ochronnych dla 95 142 osób (4,7% osób zamieszkałych w województwie lubelskim), w tym 40 schronów dla 7346 osób³¹.

Zestawienia zbiorcze budowli ochronnych za 2020 r. przekazały wszystkie powiaty i miasta na prawach powiatu województwa lubelskiego w terminie wskazanym w wytycznych z 30 sierpnia 2016 r. (tj. do 20 marca za poprzedni rok kalendarzowy).

(akta kontroli str. 203-274, 555)

WBiZK nie utworzył ewidencji określonej w § 30 i 31 Wytycznych SOCK. WBiZK nie wywiązał się też w tym zakresie z postanowień § 62 ust. 5 pkt 1 Regulaminu LUW, a pracownicy Oddziału OCiL z obowiązków przypisanych zakresami czynności, dotyczącymi prowadzenia ewidencji zasobów budownictwa ochronnego w województwie lubelskim.

Po dniu 22 kwietnia 2022 r. sporządzone zostały (zaktualizowane) dwa zestawienia zbiorcze budowli ochronnych i ukryć w poszczególnych powiatach województwa lubelskiego i miasta na prawach powiatu: w wyniku interpelacji poselskiej – wg stanu na 14 czerwca 2022 r. oraz na prośbę Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie wg stanu na 4 października 2022 r.

(akta kontroli str. 137-274)

3.2. Nadzór nad przygotowaniem oraz aktualizacją ewidencji budowli ochronnych i ukryć przez szefów obrony cywilnej w powiatach i miastach na prawach powiatu na terenie województwa, ograniczał się do corocznego wysyłania pism do tych jednostek. W pismach Dyrektor WBiZK informował o terminie i sposobie przekazania Oceny stanu przygotowań obrony cywilnej (Platforma e-PUAP). Na podstawie otrzymanych zestawień WBiZK sporządzał zestawienia zbiorcze budowli ochronnych. WBiZK nie weryfikował danych dotyczących budowli ochronnych otrzymywanych z powiatów, nie przeprowadzano również kontroli w tym zakresie.

Oddział OCiL przeprowadzał kontrole w starostwach w zakresie obrony cywilnej do 2020 r., tj. do czasu wybuchu pandemii Covid-19. Zakres tych kontroli obejmował zagadnienia z zakresu działania szefów obrony cywilnej powiatów, które zostały określone w § 3 rozporządzenia z 25 czerwca 2002 r.

³⁰ Punkt 4. Budowle ochronne (schrony i ukrycia).

³¹ Liczba osób zamieszkałych w województwie lubelskim wg Urzędu Statystycznego w Lublinie na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosiła 2 024 637.

Kierownik Oddziału OCiL wyjaśnił, że kontroli w zakresie ewidencji budowli ochronnych Oddział nie przeprowadzał, ponieważ ww. rozporządzenie takich zadań nie przewidywało. Nie zlecano również takich kontroli.

(akta kontroli str. 163-164, 286-293)

WBiZK nie sporządził Oceny stanu przygotowań OC za 2022 r.³² Kierownik Oddziału OCiL wyjaśnił, że po 22 kwietnia 2022 r. przzerwano wykonywanie Oceny stanu przygotowań OC, a tym samym zestawień zbiorczych budowli ochronnych zawartych w pkt 4 tej Oceny. Przyczyną była utrata z dniem 22 kwietnia 2022 r. mocy obowiązującej ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, co wiązało się z usunięciem z porządku prawnego stanowiska Szefa Obrony Cywilnej Kraju. Zakres działań Szefa Obrony Cywilnej Kraju zawarty był w akcie wykonawczym do tej ustawy - rozporządzeniu z 25 czerwca 2002 r.

(akta kontroli str. 144-164, 203-274)

3.3. WBiZK corocznie (za 2020 r. i za 2021 r.) sporządził ocenę stanu przygotowań OC, na podstawie § 3 pkt 1 rozporządzenia z 25 czerwca 2002 r., co zostało szczegółowo opisane w punkcie 3.1. i 3.2.

(akta kontroli str. 144-164, 203-274)

3.4. Oceny stanu przygotowań OC za 2020 r. i za 2021 r., sporządzane były przez WBiZK na podstawie informacji otrzymywanych z powiatów i miast na prawach powiatu, a następnie (bez weryfikacji) były przekazywane do Szefa Obrony Cywilnej Kraju. W zakresie budowli ochronnych (Pkt 4), Oceny stanu przygotowań obrony cywilnej zawierały zestawienia liczbowe schronów i ukryć zlokalizowanych w zakładach pracy i poza nimi, formę ich własności oraz liczbę osób, którą mogły pomieścić, nie zawierały wniosków i ocen.

W latach 2020-2022 w związku z wysyłanymi przez WBiZK Ocenami stanu przygotowań w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej w województwie lubelskim, nie wpływały od Szefa Obrony Cywilnej Kraju zwrotne informacje o działaniach mających na celu poprawę stanu funkcjonowania obrony cywilnej.

(akta kontroli str. 144-164, 203-274, 407-414)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności LUW w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

WBiZK nie prowadził ewidencji budowli ochronnych i miejsc do doraźnego przygotowania, o której mowa w §30, §31 i §32 wytycznych Szefa OC Kraju z 4 grudnia 2018 r. w sprawie zasad postępowania z zasobami budownictwa ochronnego.

Wojewoda wyjaśnił, że Wytyczne SOCK przewidywały w § 30 i w § 31 utworzenie ewidencji budowli ochronnych i ukryć, jednocześnie wskazując tryb jej utworzenia (na podstawie danych przekazanych z gmin do powiatów a następnie z powiatów do województw). WBiZK nie otrzymał takich danych, dlatego nie było możliwe utworzenie stosownej ewidencji. Przed wydaniem Wytycznych SOCK nie istniały żadne uregulowania prawne tej tematyki. Wytyczne zalecały przeprowadzenie przeglądów w celu sprawdzenia stanu technicznego budowli w ciągu 10 lat (§ 16). Co do warunków technicznych (jako podstawowego kryterium pozwalającego uznać, czy dany obiekt jest budowlą ochronną czy ukryciem) decydujące było zastosowanie § 19 wytycznych - przy czym w okresie objętym kontrolą nie istniały powszechnie obowiązujące przepisy techniczno-budowlane, regulujące tę kwestię.

³² Ocenę stanu przygotowań OC za 2020 r. wysłano do Biura Ochrony Ludności Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej 22 marca 2021 r., a za 2021 r. w dniu 5 maja 2022 r.

Takiego charakteru nie miał załącznik "Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budowle ochronne" do Wytycznych SOCK, jako akt prawa wewnętrznego.

Dlatego też w okresie objętym kontrolą, ze względu na brak powszechnie obowiązujących uregulowań prawnych, nie było możliwości prowadzenia ewidencji w założony w wytycznych sposób. Jednocześnie sporządzano systematycznie zestawienia zbiorcze budowli ochronnych znajdujących się na terenie województwa.

(akta kontroli str. 549-554)

NIK nie podziela argumentacji co do konieczności poprzedzenia ujęcia obiektów w ww. ewidencji koniecznością sprawdzenia ich stanu technicznego. Podstawą prowadzenia tej ewidencji powinny być aktualne informacje, przekazywane w formie tabelarycznej przez wszystkich właściwych terenowo szefów obrony cywilnej powiatów.

OCENA CZĄSTKOWA

LUW prowadził zestawienia zbiorcze budowli ochronnych (schronów i ukryć) znajdujących się na terenie województwa lubelskiego w formie tabelarycznej, jednak nie były one zgodne z § 30, § 31 i § 32 Wytycznych SOCK.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze zmianą stanu prawnego w zakresie obrony cywilnej Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 28 lipca 2023 r.

Kontroler:

Dariusz Barej
Gł. specjalista kontroli państwowej

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Szempruch

.....
Podpis

.....
Podpis